

نگارگری و کاربردهای

آن از کتاب آرایی

www.ketabdar.com

مؤلفان

لیلا رضایی - سانا زهادی

عنوان و نام پدیدآور	: رضایی، لیلا، ۱۳۳۷ -	سرشناسه
نگارگری و کاربردهای آن در کتاب آرایی/مولفان لیلا رضایی ساناز هاشمیان؛ ویراستار سید جعفر هاشمیان.		مشخصات نشر
تهران: پیک فرهنگ، ۱۴۰۱.		مشخصات ظاهری
۱۱۱ ص مصور (بخشی رنگی).		شابک
۹۷۸-۶۰۰-۲۳۰۰-۴۰۰-۹		وضعیت فهرست نویسی
نقاشی -- ایران*	: فیپا	یادداشت
Painting -- Iran*		موضوع
نقاشی -- ایران -- تاریخ		
Book design -- Iran -- ایران		
كتاب‌آرایي -- ایران --Iran		
هاشمیان ، ساناز ، ساناز ، ۱۳۶۲ -		شناسه افزوده
ND۹۸۰	:	ردہ بندی کنگره
۷۵۹/۹۵۵	:	ردہ بندی دیوبی
۹۰۶۲۵۸۵	:	شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

نگارگری و کاربردهای آن در کتاب آرئی

نویسندها	: لیلا رضایی/ساناز هاشمیان
ویراستار	: سید جعفر هاشمیان
ناشر	: پیک فرهنگ
نوبت و سال چاپ	: اول، ۱۴۰۱
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۰۰-۴۰۰-۹
تیراز	: ۵۰۰ جلد
قیمت	: ۸۵.۰۰۰ تومان
چاپ و صحافی	: پیک فرهنگ

خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان وحید نظری، شماره ۸۲

تلفن: ۰۰۰۱۰۶۴۴۱۰۰۶۵-۰۹۴۲۵۶۶۴۰

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۰.....	فصل اول: تاریخچه
۱۰.....	بیان تصویری یا نقاشی، زیرساختی برای پیدایش نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی مختلف دوران.....
۱۰.....	۱۰ هنرهای بصری و تزیینی در دوران هخامنشیان.....
۱۱.....	۱۱ هنرهای بصری و تزیینی در دوران اشکانیان.....
۱۲.....	۱۲ نگارگری و کاربرد آن در دوران ساسانیان:.....
۱۳.....	۱۳ کتاب‌آرایی بهمنظور تزیین قرآن مجید در دوران اسلامی:.....
۱۴.....	۱۴ نگارگری و کاربرد آن در دوران سامانیان، غزنویان و سلجوقیان.....
۱۶.....	۱۶ نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی دوران ایلخانان مغول:.....
۱۸.....	۱۸ نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی دوره جلایریان.....
۱۸.....	۱۸ نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی دوران تیموری.....
۲۳.....	۲۳ نگارگری و کاربرد آن در دوران صفویه .....
۲۶.....	۲۶ فصل دوم: هنرهای مربوط به کتاب سازی یا کتاب‌آرایی.....
۳۱.....	۳۱ فصل سوم: لوازم و ابزار نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی .....
۳۱.....	۳۱ کاغذ.....
۳۳.....	۳۳ قلممو و انواع آن.....
۳۳.....	۳۳ قلممو نگارگری چند خصوصیت عمده دارد:.....
۳۴.....	۳۴ قلممو نگارگری و هنرهای وابسته به آن به چند دسته تقسیم می‌شوند:.....
۳۴.....	۳۴ وسائل مورد نیاز در ساخت قلممو .....
۳۵.....	۳۵ شرایط لازم برای تهیه موی گربه برای ساخت قلمموی گربه .....
۳۵.....	۳۵ نحوه ساخت قلمموی گربه .....
۳۶.....	۳۶ مواد و رنگ‌های نگارگری و کاربرد آنها در کتاب‌آرایی .....
۳۸.....	۳۸ اسمی تعدادی از رنگ‌های آبرنگ: .....

۳۹	فصل چهارم: آماده‌سازی کاغذ و لوازم مورد نیاز برای کتاب‌آرایی
الف: کاغذ	
۳۹	رنگ کردن کاغذ با چای
۳۹	رنگ کردن کاغذ با زعفران
۴۰	رنگ کردن کاغذ با پوست پیاز
۴۰	رنگ کردن کاغذ با جفت
۴۰	رنگ کردن کاغذ با پوست گردو
۴۱	رنگ کردن کاغذ با گلسرخ
۴۱	رنگ کردن کاغذ با پوست انار
۴۱	رنگ کاغذ با نیل
۴۱	آهار و مهره
۴۲	مهره‌زنی
۴۲	آهارنی کاغذهای رنگ شده با گیاهان مختلف
۴۲	آهار با نشاسته
۴۳	آهار با گل ختمی
۴۳	آهار با شیره گندم
۴۳	آهار با سریشم
۴۳	روش ساختن کاغذهای تزئینی
۴۴	کاغذ ابری
۴۵	کاغذ ابرویاد
۴۵	کاغذ زرافشان
۴۵	زرافشان کردن حواشی کاغذ و کتب
۴۶	ب: بوم سازی
۴۶	بوم ساده
۴۶	چسباندن ورق طلا بر روی کاغذ مورد نظر
۴۷	روش به دست آوردن پودر طلا و کاربرد آن در کتاب‌آرایی
۴۸	فصل پنجم: مراحل اجرایی نگارگری و کاربرد آن در کتاب‌آرایی
۴۸	انتخاب موضوع
۴۸	انتخاب کادر
۴۹	تقسیم‌بندی
۴۹	انتخاب اجزا
۴۹	مراحل انجام نگارگری

۴۹	انتقال طرح
۴۹	قلم‌گیری اولیه
۵۰	رنگ گذاری با رنگ جسمی
۵۰	رنگ گذاری با رنگ‌های روحی
۵۰	ساخت و ساز
۵۰	قلم‌گیری نهایی
۵۰	خطوط تند
۵۰	خطوط کند
۵۱	داغک
۵۱	پرداز
۵۱	فضاسازی
۵۱	صورت سازی
۵۲	جدول‌کشی
۵۳	فصل ششم: مجموعه عکس‌های مرتبط با نگارگری
۵۳	نگارگری دوران تاریخی پیش از اسلام
۶۲	نمونه آثار مانی در تورفان چین و قطعه‌ای از کتاب ارزشگ من
۶۵	نگارگری و کتاب آرائی در دوران بعد از اسلام
۱۱۱	فهرست منابع

بنام خداوند جان و خرد

مقدمه

انسان از آن جهت هنرمند است و می‌تواند نگرشی هنری داشته باشد چون مظہر اسم جمیل و مزین و مبدع و خالق و مصور و قادر است و آنکه هر کدام از این حقایق در انسان قطع شود عالمی بنام عالم هنر و شیئی بنام اثر هنری و نگاهی بنام نگاه هنری در عالم انسانی محقق نخواهد شد و زیبایی‌شناسی هنری شکل نخواهد گرفت در این راستا منزلي هنر در جامعه این است که سطح زیبایی‌شناسی جامعه را ارتقاء بخشیده و عشق‌آفرینی نماید. هر هنری که در راستای کاربردی قرار گیرد و مزین کند جسم و روح و جان کتاب‌هایی که دور از لطف انسان‌ها در گوش و کنار منازل و اماکن قرار گرفته‌اند هنری تأثیرگذار بوده و انسان را به وجود خواهد آورد همچنین انگیزه‌ای ایجاد خواهد نمود در امر مطالعه کتاب‌ها. همان‌گونه که خداوند زیباست و زیبایی‌ها را دوست می‌دارد مخلوق او نیز شیفتۀ زیبایی‌هاست. چنانچه در این امر هنرمندان ایفای نقش نموده و با ایجاد زیبایی و دیدی زیبایی‌شناسانه هنرهای مختلف را به صورت کاربردی درآورده و پلی شده‌اند برای رساندن عاشقان به هنر و زیبایی. در این راستا هنرمندان نگارگر و مذهب و خوشنویس توائسته‌اند در تمامی رشته‌های هنری و ادبی و حماسی و مذهبی گامی مفید برداشته و طالبان کتاب و زیبایی‌ها را مجدوب خود نمایند.

لیلا رضایی